

prima instanță: I. Popescu

dosarul nr. 2rac-533/15

instanța de apel: E. Ababei, G. Polivenco, A. Garbuz

DECIZIE

15 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al lărgit
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas
Dumitru Mardari
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Primarul orașului Biruința raionul Sîngerei, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Primăria comunei Alexăndreni împotriva Primăriei orașului Biruința, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Direcția de Producție a Gospodăriei Comunale-Locative din Biruința” cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16 decembrie 2014, prin care a fost admis apelul declarat de către Primăria orașului Biruința și modificată hotărîrea Judecătoriei Sîngerei din 13 august 2014, prin excluderea mențiunii din dispozitivul hotărîrii privind încasarea taxei de stat în mărime de 83 784 lei în contul statului de la Primăria orașului Biruința, în rest hotărîrea a fost menținută,

constată:

La 16 ianuarie 2014, Primăria comunei Alexăndreni a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei orașului Biruința, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Direcția de Producție a Gospodăriei Comunale-Locative din Biruința” cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că pîrîtul deține în folosință pe teritoriul Primăriei comunei Alexăndreni un teren aferent cu nr. cadastral 7411103081 cu suprafața de 108.1005 ha care este proprietate a comunei Alexăndreni.

Susține că terenul respectiv este ocupat de construcții care i-au revenit pîrîtului în urma încheierii contractului de vânzare-cumpărare nr. 38 din 24 iulie 2009 cu ÎM „Sudzucker Moldova” SA, prin care la pct. 13, părțile contractante au confirmat că terenul menționat, pe care sînt amplasate bunurile imobile vîndute, este proprietate a comunei Alexăndreni.

Iar prin pct. 14 din contractul menționat părțile expres au prevăzut că cumpărătorul și anume Primăria orașului Biruința, în termen de 15 zile din momentul încheierii acestuia contract se obligă să perfecteze pe numele său contractul de arendă asupra terenului nr. cadastral 7411103081 cu suprafața de 108.1005 ha cu administrația publică locală, însă, pârâțul până în prezent se folosește de acest teren în lipsa contractului de arendă.

Menționează că pe terenul litigios se pompează prin intermediul întreprinderii Municipale „Direcția de Producție a Gospodăriei Comunale-Locative din Biruința” apele reziduale din oraș, cât și alte deșeuri parvenite în urma activității de producție de la agenți economici cu sediul în orașul Biruința.

La fel, indică că prin scrisoarea nr.169 din 28 noiembrie 2012, a solicitat implicarea în mod de urgență a Consiliului orașului Biruința și a Primarului Petru Boev, în rezultatul căruia să fie întocmit un contract de arendă asupra terenului cu nr. cadastral 411103081 și cu suprafața de 108.1005 ha, însă, scrisoarea Primăriei comunei Alexăndreni a fost ignorată și lăsată fără răspuns.

Relatează că, deoarece Primăria orașului Biruința se folosește de terenul litigios și nu a cumpărat sau arendat în mod benevol terenul aferent obiectivelor privatizate a administrației publice, Consiliul comunei Alexăndreni prin decizia nr. 7/5 din 07 decembrie 2012 a stabilit în mod unilateral pentru anul 2013 plata pentru folosirea terenului în mărime de 2% din prețul normativ al pământului calculat pentru destinația respectivă în cuantum de 2 792 813,39 lei.

Susține că potrivit pct. 3 din prezenta decizie plata pentru folosința terenului urma să fie achitată de către Primăria orașului Biruința trimestrial pe contul administrației publice locale.

Afirmă că Decizia emisă la 07 decembrie 2012 cu nr. 7/5 a fost expediată în adresa Primăriei orașului Biruința și înregistrată în cancelaria pârâtului sub nr. 17 din 25 februarie 2013.

De asemenea, indică că decizia menționată nu a fost contestată în modul stabilit de Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, cu atât mai mult că decizia cu nr. 7/5 din 07 decembrie 2012, prin care a stabilit în mod unilateral pentru anul 2013 plata pentru folosirea terenului cu pricină, a fost supusă controlului legalității din partea Cancelariei de Stat și careva ilegalități în acest sens nu s-au constatat, astfel, rezultă că datoria Primăriei orașului Biruința față de Primăria comunei Alexăndreni pentru folosința terenului cu nr. cadastral 7411103081 în perioada anului 2013 constituie 2 792 813,39 lei.

Solicită încasarea din contul Primăriei orașului Biruința în beneficiul Primăriei comunei Alexăndreni datoria în sumă de 2 792 813,39 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Sîngerei din 13 august 2014, acțiunea a fost admisă și încasat din contul Primăriei orașului Biruința în beneficiul Primăriei comunei Alexăndreni datoria în mărime de 2 792 813,39 lei. Totodată, s-a încasat din contul Primăriei orașului Biruința în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 83 784 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 16 decembrie 2014, a fost admis apelul declarat de către Primăria orașului Biruința și modificată hotărârea primei instanțe, prin excluderea mențiunii din dispozitivul hotărârii privind încasarea taxei de stat în mărime de 83 784 lei în contul statului de la Primăria orașului Biruința. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 06 martie 2015, Primarul orașului Biruința, raionul Sîngerei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și holtărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de încetare a procesului în temeiul art. 265 lit. g) CPC, din lipsa capacității de folosință a drepturilor procedurale civile.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ilegală, neîntemeiată și emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, ne fiind aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

Susține că instanțele inferioare la emiterea hotărârilor au soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces, astfel fiind admise încălcări ce țin de capacitatea de folosință a drepturilor procedurale civile a părților.

Menționează că din materialele pricinii rezultă cu certitudine că drept reclamant care a depus cererea de chemare în judecată este Primăria comunei Alexăndreni, raionul Sîngerei, iar calitatea de pîrît este atribuită Primăriei orașului Biruința, astfel, consideră că ambelor părți li s-a atribuit greșit calitatea procesuală de reclamant și pîrât, iar examinarea pricinii cu participarea lor a condus la soluționarea problemei drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces și anume a Consiliilor locale și Primarilor.

Indică că concluzia respectivă rezultă din prevederile normelor legale care reglementează statutul juridic al primăriei în cadrul administrației publice locale în raport cu statutul juridic al unității administrativ-teritoriale, cât și subiecții autonomiei locale.

Afirmă că Primăria nu este autoritate a administrației publice a unității administrativ-teritoriale, respectiv, acesta nu poate fi subiect al autorității administrației publice locale, iar din momentul în care nu poate fi subiect al autorității administrației publice locale, nu poate reprezenta această autoritate în instanța de judecată, cât și nu poate fi și subiect al unui proces judiciar.

Cu referire la prevederile art. 194 alin.(1) în coraport cu art. 193 din Codul civil, susține că Primăria nu deține bunuri ale domeniului public al unității administrativ-teritoriale și nu dispune de competențe legale de a le gestiona și de a răspunde în cadrul raporturilor juridice.

Astfel, rezultă cu certitudine că litigiul din speță urma inițiat de către Consiliul comunal Alexăndreni, ori Primarul comunei căruia Consiliul local ar putea delega împuternicirile respective conform legii, atribuindu-i calitatea de reclamant prin depunerea cererii de chemare în judecată în care calitatea de pîrât o putea avea doar Consiliul orașului Biruința, care conform art. 14 alin.(2) lit. b) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006, administrează bunurile din domeniul public și ale celui privat al satului (comunei, orașului (municipiului)).

În contextul celor invocate, menționează că Primăria, prin definiție, nu poate avea calitatea de parte într-un proces de judecată și la concret în speța dată, dat fiind că prevederile legale nu justifică prin reglementările sale, atribuirea acesteia, calitatea de parte sau chiar participant al procesului judiciar cu calitatea de reclamant, pîrît sau intervenient accesoriu.

Din considerentele expuse, la fel, concluzionează și asupra faptului că în speța dată, prin neatragera în proces a autorității publice locale, în persoana Consiliilor locale de ambele părți: reclamant și pîrît, cu drept legal de gestionare a bunurilor proprietate publică a autorității administrativ-teritorială, instanța de judecată a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces, circumstanță de drept, prevăzută de art.432 alin.(2), lit. d) și alin.(3), lit. d) CPC ce constituie temei pentru declararea recursului în ordinea art. 429 CPC, admiterea lui cu casarea hotărârilor contestate.

Cu atît mai mult că din extrasul din Registrul bunurilor imobile din 16 iulie 2010, rezultă că drept proprietar al terenului cu nr. cadastral 7411103.081 și suprafața de 108.1005 ha la subcapitolul II este indicat administrația publică locală și nu Primăria unității administrativ-teritoriale.

Mai invocă că cererea de chemare în judecată depusă de Primăria comunei Alexăndreni este semnată de vice-primarul comunei Alexăndreni, Alistar Dombrovski în temeiul procurii nr.13 din 15 ianuarie 2014 (f.d.16), semnată de secretarul Consiliului comunal Alexăndreni Ala Timcenco, prin care acesta era împuternicit, să reprezinte interesele Consiliului comunei Alexăndreni în instanțele judecătorești ale RM, Curtea Supremă de Justiție, Curțile de Apel, Judecătorii.

Însă, împuterniciri de a reprezenta Primăria sau Primarul în instanțele de judecată cu atribuțiile prevăzute de art. 81 CPC, Alistar Dombrovski nu avea și deci dreptul de a semna cererea de chemare în judecată în numele Primarului sau a Primăriei nu avea, în așa fel, consideră că în temeiul art.267 lit. c) CPC această circumstanță constituie temei pentru a scoate cererea de pe rol, dat fiind semnarea ei de către o persoană neîmputernicită.

De asemenea a invocat recurentul că luând în considerație importanta procesuală a problemei ce ține de reprezentarea autorităților administrației publice locale în instanțele de judecată și care din autoritatea publică locală are dreptul legal de a avea calitatea de reclamant sau pârât, cât și existența a situației dificile privind aplicarea corectă a normelor de drept material și procedural în acest sens, solicită în temeiul art.12² CPC ca Plenul Curții Supreme de Justiție emiterea unui aviz consultativ cu privire la chestiunea ce ține de participarea autorităților administrației publice locale la examinarea pricinilor civile și care din autoritatea publică locală are dreptul legal de a avea calitatea de reclamant sau pârât în instanțele de judecată.

Cît privește esența și fondul pricinii menționează că încălcările ce țin de capacitatea de folosință a drepturilor procedurale civile au condus la soluționarea greșită a speței, care s-a soldat cu încasarea neîntemeiată a sumei de 2 792 813,39 lei din contul administrației publice locale în beneficiul Primăriei comunei Alexăndreni.

Susține că instanțele inferioare la emiterea hotărârii nu au ținut cont de faptul că intimatul nu a înaintat pretenții obiectiv întemeiate față de administrația publică locală, ci și-a întemeiat pretențiile precum că în anul 2013, acesta a folosit terenul cu nr. cadastral 7411103081, cu suprafața de 108.1005 ha, a cărei plată a arendei constituie suma de 2 792 813,39 lei, din cauză că pe acest teren după cum este stipulat în cererea de chemare în judecată, sunt amplasate construcții, care este proprietate a administrației publice locale.

Însă, de fapt, pe terenul menționat sunt amplasate 7 construcții ce alcătuiesc sistemul de purificare a apelor reziduale, aflat în proprietatea publică a autorității publice locale, după procurarea lor de la ÎM „Sudzucker Moldova” SA la data de 29 iulie 2009, ocupă doar suprafața de 5,8 ha, iar pe restul terenului cu suprafața de aproximativ 103 ha autoritatea publică locală nu are amplasat nici un obiect ce ar constitui temei pentru a înainta pretenții de plată sub formă dearendă.

Mai mult ca atât, instanțele inferioare la emiterea hotărârilor contrar art. 118 alin.(3) CPC nu au verificat corectitudinea calculării pretenției plăți dearendă pentru terenul folosit, astfel, fiind eronat încasat din contul său în beneficiul intimatului prejudiciul material în cuantum de 2 792 813,39 lei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că decizia instanței de apel a fost adoptată la 16 decembrie 2014, care a fost recepționată de recurentul Primăria orașului Biruința la data de 12 ianuarie 2015, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție (f.d. 106).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 06 martie 2015 în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și a restitui pricinii spre rejudecare în prima instanță din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c¹) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, trimițând pricina spre rejudecare în prima instanță doar în cazul în care a constatat încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural specificate la art. 432 alin. (3) lit. d) și f).

În conformitate cu art. 432 alin. (3) lit. d) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces.

După cum denotă actele cauzei, la 24 iulie 2009 între ÎM „Sudzucker Moldova” SA și Primăria Biruința a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 38, în temeiul căruia Primăria Biruința a cumpărat de la ÎM „Sudzucker Moldova” SA și Primăria Biruința bunurile imobile situat în comuna Alexăndreni raionul Sîngerei și care, conform pct. 13 a contractului nominalizat subț amplasate pe un teren cu suprafața de 108.1005 ha, proprietate publică ale comunei Alexăndreni.

Conform pct. 14 a aceluiași contractului Cumpărătorul, în termen de 15 zile din momentul încheierii contract nominalizat, s-a obligat să perfecteze pe numele său contractul de arendă a terenului cu suprafața de 108.1005 ha.

Deoarece, condițiile în sensul încheierii contractului de arendă nu au fost executate de către Primăria orașului Biruința, iar solicitările Primăriei Alexăndreni în acest sens au fost ignorate și lăsate fără răspuns, prin dispoziția Consiliului comunal Alexăndreni nr. 7/5 din 07 decembrie 2012 „Cu privire la stabilirea plății pentru folosirea terenului proprietate publică a Primăriei comunei Alexăndreni cu suprafața de 108.1005 ha cu nr. cadastral 7411103081, aferent obiectivelor cumpărate de Primăria orașului Biruința”, începînd cu 01 ianuarie 2013 a fost stabilită pentru Primăria orașului Biruința raionului Sîngerei, plata pentru folosirea terenului proprietate publică a Primăriei Alexăndreni cu suprafața de 108.1005 ha nr. cadastral 7411103081, aferent obiectivelor cumpărate în mărime de 2% și ce constitui 2792813,39 lei anual (f.d. 6).

Ulterior, din motivul neachitării plății stabilite pentru arendă, înaintînd acțiunea în judecată împotriva Primăriei orașului Biruința raionului Sîngerei, Primăria Alexăndreni a solicitat încasarea datoriei în sumă de 2 792 813,39.

Fiind investită cu acțiunea în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii și admiterii acesteia integral, încasînd din contul Primăriei orașului Biruința în beneficiul Primăriei comunei Alexăndreni a datoriei în mărime de 2 792 813,39 lei, iar în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 83 784 lei.

Judecând apelul declarat de către Primăria orașului Biruința, instanța de apel a găsit necesar de a modifica hotărârea primei instanțe prin excluderea din dispozitivul hotărîrii a mențiunii cu privire la încasarea din contul Primăriei orașului Biruința în beneficiul statului a taxei de stat în mărime de 83 784, iar în rest a menține hotărârea

primei instanțe, considerând că admitând cerințele Primăriei comunei Alexandreni cu privire la încasarea datoriei prima instanță a adoptat o hotărâre legală și întemeiată, cu respectarea normelor de drept material și procedural.

În susținerea soluției date, prima instanță, cu referire la prevederile art. 14 alin. (2) lit. c) a Legii cu privire la administrația publicii locale și art. 10¹ al Legii 1308 din 25 iulie 1997 privind prețul normativ de vânzare cumpărare a pământului, a concluzionat că Primăria Biruința nu și-a onorat obligațiile stabilite la pct. 14 a contractului de vânzare-cumpărare încheiat între ÎM „Sudzucker Moldova” și Primăria Biruința, din care considerente cerințele înaintate de Primăria comunei Alexandreni urmează a fi admise.

Instanța de recurs conchide, însă, că o astfel de soluție este una greșită, fapt ce rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele, mai mult că concluziile instanței de apel sunt bazate pe aceleași aprecieri arbitrare fără a intra în esența litigiului apărut în speță.

Astfel, se stabilește că interpretarea dată de prima instanță este bazată pe o apreciere insuficientă și arbitrară a materialului probator și argumentelor susținute de intimat, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural.

La acest capitol urmează de remarcat și prevederile art. 241 alin. (5) CPC, care consacră principiul general privind motivarea hotărârilor judecătorești, instanța este datoare să arate în cuprinsul hotărârii motivele de fapt și de drept în temeiul cărora și-a format convingerea și a ajuns la soluția adoptată.

Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă și să aibă putere de convingere.

Această dispoziție legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiției, de a întări încrederea justițiabililor în hotărârile judecătorești și de a da posibilitatea instanțelor superioare să-și exercite controlul judecătoresc.

În cauză, însă, se constată că soluția primei instanțe nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

În acest sens, se va remarca că în scopul stabilirii temeiniciei sau netemeiniciei pretențiilor înaintate, era indispensabil, de a stabili cercul de persoanele care urmează a fi antrenate în proces prin prisma prevederilor art. 185 alin. (1) lit. a) CPC care indică că, judecătorul, în faza de pregătire a pricinii pentru dezbateri judiciare, îndeplinește următoarele acte: soluționează problema intervenirii în proces a coreclamanților, copârâților și intervenienților.

Aici, instanța de recurs ține să menționeze că în sensul art. 5 alin. (1) și (2) a Legii cu privire la administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, autoritățile administrației publice locale prin care se realizează autonomia locală în sate (comune), orașe (municipii) sînt consiliile locale, ca autorități deliberative, și primarii, ca autorități executive. Autoritățile administrației publice locale prin care se realizează autonomia locală în raioane sînt consiliile raionale, ca autorități deliberative, și președinții de raioane, ca autorități executive, iar art. 14 alin.(1) lit.b) din aceeași Lege stabilește că Consiliul local administrează bunurile domeniului public și ale celui privat ale satului (comunei), orașului (municipiului).

Pe când, aceste prevederi au fost ignorate de către instanțele judecătorești, or materialele cauzei relevă cu certitudine că la momentul adresării cu prezenta cerere de chemare în judecată, terenul, plata pentru arenda cărui se solicită în speța dată, se aflat în proprietatea Administrației publice locale, fapt ce se confirmă prim extrasul din Registrul bunurilor imobile (f.d. 8).

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază că prima instanță a omis să antreneze în prezenta cauză civilă și autoritățile administrației publice locale, care sînt consiliile locale, ca autorități deliberative, și primarii, ca autorități executive, drepturilor cărora aducându-se în măsură egală atingere prin înaintarea prezentei acțiuni.

Potrivit art. 432 alin. (3) lit. d), se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces.

Conform alin. (5) al aceluiași articol, temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 62 alin. (1) lit. b), coparticiparea procesuală este obligatorie dacă examinarea pricinii implică soluționarea chestiunii cu privire la drepturile sau obligațiile mai multor reclamanti și/sau pîrîți atunci cînd drepturile și obligațiile reclamanților sau pîrîților decurg din aceleași temeiuri de fapt sau de drept.

Potrivit alin. (6) al aceluiași articol, dacă necesitatea intervenirii în proces a coreclamanților sau copîrîților este constatată în timpul deliberării, instanța va relua examinarea pricinii în fond, dispunînd înștiințarea coparticipanților.

Dat fiind aceste constatări, rezultă că prima instanță nu s-a conformat prevederilor legale pertinente și nu a asigurat antrenarea corespunzătoare în prezentul proces a Consiliului comunal Alexăndreni în calitate de reclamant, Consiliului orășenesc Biruința în calitate de pîrît și corespunzător Primarii acestor localități, iar instanța de apel în temeiul art. 385 alin. (1) lit. d) și art. 388 alin. (1) lit. d) nu a corectat omisiunea respectivă, deși drepturilor și obligațiilor subiecților enunțați li se aduce atingere directă.

Așadar, instanța de recurs ajunge la concluzia că instanțele ierarhic inferioare prin examinarea cauzei în mod eronat au soluționat problema drepturilor autorităților administrației publice locale a comunei Alexăndreni și orașului Biruința, care administrează bunurile domeniului public și ale celui privat ale satului, aceștia nefiind în mod corespunzător atrași în procesul civil, și, prin urmare, fiindu-le încălcat dreptul fundamental la un proces echitabil.

În condițiile în care neantrenarea în prezentul proces civil în pofida atingerii directe a drepturilor autorităților administrației publice locale, ridică chestiuni pe marginea echității procedurii civile, instanța de recurs conchide asupra necesității de a remite pricina spre rejudecare în prima instanță, care urmează să corecteze omisiunile respective și să introducă în proces persoanele enunțate, stabilindu-le calitatea procesuală ce le revine conform legii.

De altfel, în cauză sunt incidente și prevederile art. 67 alin. (1) și (3) CPC, persoana interesată într-un proces pornit între alte persoane poate interveni în el alături de reclamant sau de pârât până la închiderea dezbaterilor judiciare în orice instanță dacă hotărârea pronunțată ar putea să influențeze drepturile sau obligațiile lui față de una din părți. Intervenientul accesoriu poate fi introdus în proces și la cererea uneia dintre părți sau din oficiul instanței.

Cu referire la norma enunțată, în speță se evidențiază necesitatea antrenării în prezentul proces în calitate de intervenient accesoriu și pe ÎM „Sudzucker Moldova” în vederea elucidării aspectelor țin de condițiile contractului de vânzare-cumpărare nr. 38 din 24 iulie 2009 încheiat între ÎM „Sudzucker Moldova” SA și Primăria Biruința asupra construcțiilor amplasate pe terenul litigios, cât și valabilitatea acestuia la momentul stabilirii pentru Primăria orașului Biruința raionului Sîngerei a plății pentru folosirea terenului proprietate publică a Primăriei Alexăndreni cu suprafața de 108.1005 ha nr. cadastral 7411103081, aferent obiectivelor cumpărate.

Acest fapt se impune a fi stabilit și din considerentul că, materialele dosarului atât la momentul înaintării acțiunii în judecată, cât și la momentul emiterii hotărârilor recurate, nu conțin probe privind dreptul de proprietate asupra obiectivelor situate pe terenul litigios cu suprafața de 108.1005 ha nr. cadastral 7411103081, proprietate publică a Primăriei Alexăndreni.

În același timp, se constată că la judecarea pricinii în fond a fost lăsat fără verificare minuțioasă și apreciere corectitudinea calculării pretinsei plăți de arendă pentru terenul folosit, fapt ce contravine direct prevederilor art. 118 alin.(3) CPC, care indică că, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sînt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Sub aspectul celor relatate este evident că instanța de judecată la examinare cauzei nu a calificat corect din punct de vedere juridic acțiunea cu care a fost investită și nu s-a pronunțat asupra tuturor aspectelor juridice, nu a stabilit cu certitudine circumstanțele importante întru soluționarea justă a litigiului, situație care, după cum a fost menționat mai sus, duce la imposibilitatea instanței de recurs să exercite controlul judiciar asupra soluției date și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Drept urmare, se constată că contrar prevederilor art. 239 și art. 241 alin. (5) CPC, prima instanță a judecat pricina superficial, fără lămurirea completă și pe bază de dovezi certe a situației de fapt, în coroborare cu normele de drept ce guvernează raportul juridic în litigiu, or pretențiile invocate în acțiune urmează a fi examinate și prin prisma materialului probator existent la dosar, iar în caz de necesitate, prin prisma art. 118 alin. (5) CPC, instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

De altfel, și instanța de apel judecând apelul nu a constatat neajunsurile din hotărârea primei instanțe, nu s-a expus asupra acestora, prin urmare, se stabilește că și judecarea apelului a fost efectuată în mod arbitrar, cu încălcarea prevederilor stipulate la art. 373 CPC.

Față de cele de preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a restitui pricina spre rejudecare în prima instanță, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La rejudecarea pricinii instanță urmează să țină cont de cele susmenționate și rejudecând pricina să emită o hotărâre temeinică și legală.

În conformitate cu 445 alin. (1) lit. c¹), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Primarul orașului Biruința.

Se casează integral decizia Curții de Apel Bălți din 16 decembrie 2014 și hotărârea Judecătoriei Sîngerei din 13 august 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Primăria comunei Alexăndreni împotriva Primăriei orașului Biruința, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Direcția de Producție a gospodăriei Comunale-Locative din Biruința” cu privire la încasarea datoriei, cu remiterea pricinii spre rejudecare la Judecătoria Sîngerei în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Tamara Chișca-Doneva